

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Augustini in epistolam Iohannis ad Parthos tractatus decem - Cod. Aug. perg. 110

Augustinus, Aurelius

[Reichenau ?], [15. Jh.]

Ambrosius: liber primus de paenitentia

[urn:nbn:de:bsz:31-44410](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-44410)

auferant penitentia. Nemo enim bene potest agere penitentiam nisi qui spe-
 uerit indulgentiam. Sed negant his oportere reddi communionem qui
 penitentia lapsi sunt. Si unum tantum crimen excipiant sacrilegij, cui ve-
 nam negarent. Dicitur quidem. si tu diuinis non tantum redargui uiderent
 sententias, affectionibus tui suis conuenient. Dominus enim crimen nullum excipit
 qui peccata omnia donauit. At cum omnia peccata scilicet quodam more paribus
 putent estimanda mensuris. et eorum cum qui Gallum ut aut gallinatum
 atque illum qui patrem suffocauerit in perpetuum asserant celestibus abdicandos
 misteris. quomodo unus terminus obicit reos. cum indignissimum esse non possit
 etiam ipsi negare iuxta paucorum pena ueniat ad multos. Sed autem se domino
 deferre reuerentiam. cui soli remittendorum criminum potestatem reseruent.
 Immo nulli maiorem penitentiam faciunt quam ei cuius uoluit mandata
 restituerent commissum minus refundere. Nam cum ipse in euangelio dixerit
 dominus ihesus. Accipite spiritum sanctum. quorum remiseritis peccata remittentur eis. et
 quorum detinueritis detenta sunt. Quis est ergo qui magis honorat utrum
 qui mandatis obtemperat. an qui resistit. Ecclesia in utroque seruat obedi-
 entiam ut peccatum et alliget et relaxet. heresis in altero imitatur. in al-
 tero mobediens. uult ligare quod non resoluit. non uult soluere quod ligauit.
 in quo se sua damnat sententia. Dominus enim par ius et soluendi esse uoluit
 et ligandi qui utrumque pari conditione permisit. Ergo qui soluendi ius non
 habet. nec ligandi habet. Sicut enim frater dominicam simam qui ligandi ius habet
 et soluendi habet. ita istorum assertio ipsam se strangulat. ut quia soluendi
 ius negant. negare debeant et ligandi. Quomodo igitur poterit alterum ligare
 alter non ligare. Quibus donatum utrumque est. aut utrumque non ligare ma-
 nifestum est. aut utrumque ligare certum est. Ecclesie utrumque licet. heresi utrumque
 non licet. Ius enim hoc solis permittitur sacerdotibus. Recte igitur hoc ecclesia
 uendicat que ueros sacerdotes habet. heresis uendicare non potest quia sacerdo-
 tes dei non habet. Non uendicandum autem ipsam de se penitentiam. quia cum sacerdotes
 non habet. ius sibi uendicare non debet sacerdotale. Ita impudenti contumacia
 impudenter criminum confessionem. Specta etiam illud. quoniam qui spiritum sanctum accipit
 et soluendi peccata potestatem accipit. Sic enim scriptum est. Accipite spiritum sanctum
 quorum remiseritis peccata remittentur. et quorum detinueritis detenta erunt.
 Ergo qui soluere non potest peccatum non spiritum sanctum habet. Munus enim spiritus sancti
 est officium sacerdotis. Ius autem sancti spiritus in soluendis ligandisque criminibus
 est. Quomodo igitur minus uendicant ei de eius diffidit iure et potestate.
 Quid quod insolentiores sunt. Nam cum ad misericordiam propitiorum quam ad seue-
 ritatem sit spiritus dei. quod aut se uelle id nolunt. quod nolle hoc agunt.
 non uindicare iudicis sit. remittere misericordis. Tollerabilis igitur
 Nouatione remitteres quam ligares. Aliud enim quam delinquentibus parce
 uisepares. Aliud quam erumne compassus ignoscere. Sed autem se excep-
 tis grauioribus criminibus relaxare uenam leuioribus. Non hoc quidem
 auctor uestri erroris Nouatianus qui nemini danda penitentiam puta-
 uit. ea scilicet contemplatione ut quod ipse non posset soluere non ligaret.
 nec ligando sperari a se faceret absolutionem. In eo igitur patre uestro

penitentia

at. ut quod paucorum e ueniat

no

at. delinquentibus parces

at. solutione.

No.

ppria damnatis sententia. qui distinctione peccatorum factis. ut quedam soluenda a uobis putetis. et quedam sine remedio esse arbitremini. Si deus distinctione non facit. qui misericordia sua promisit omnibus. et relaxandi licentiam sacerdotibus suis sine ulla exceptione concessit. Si qui culpam exaggerauit. exaggeret etiam peccata. Maiora enim crimina maioribus abluit. Ista nec Nouatianus approbat. qui veniam interclusit omnibus. Nec vos eius discipuli imitatores eiusdem. si et contempnatores. qui ubi minuitis studia peccati ubi augeri oportet. Quia grauiora peccata maioribus sustentanda fulchris docuit christi misericordia. Que autem ista presertim est. ut vobis uendicatis possibiliter concessa. deo ut ipsi diuitis impossibiliter refuetis. hoc est sibi eligere causas ignoscendi. deo materiam sciendi relinquere. Et ubi est illud. sit autem deus uerax. omnis autem homo mendax. Sicut scriptum est. Ut iustificeris in sermonibus tuis. et uincas cum iudicaris. Ut agnoscamus igitur deum uicem magis indulgentem esse quam seueritatis tenacem. ipse ait. Misericordiam uolo magis quam sacrificium. Quomodo igitur uestrum potest acceptum esse sacrificium. qui negatis misericordiam. cum ipse dicat nolle se mortem peccatorum. sed correctionem. Cuius interpres apostolus ait. Quia deus filium suum mittens in similitudinem carnis peccati. et de peccato damnauit peccatum in carne. ut iustificatio legis impleteret in nobis. Non in similitudinem carnis autem. quam christus ueritatem suscepit carnis humane. non similitudinem peccati. neque in similitudinem autem. qui peccatum non fecit. sed peccatum pro nobis factus est. Si uenit in similitudinem carnis peccati. hoc est. suscepit similitudinem carnis peccatorum. Ideo similitudinem. quia scriptum est. Et homo est. Et quis cognosceret eum. homo erat in carne secundum hominem qui aggraret. Virtute super hominem qui non agnosceret. Ita et hic carnem habebat misericordiam. Sed carnis uicia non habebat. Non enim sicut omnis homo est. ex uirili erat et feminea promixtione generatus. sed natus de spiritu sancto. et de uirgine immaculatum corpus suscepit. quod non solum nulla uicia macularant. sed nec generacionis aut conceptionis conuictio uiciosa frustrauerat. Nam omnes homines sub peccato nascuntur. quorum ipse ortus in uicio est. sicut habes dicte dauid. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum. et in delictis concepit me mater mea. Ideo pauli corpus caro mortis erat. sic ipse ait. Quis me liberabit de corpore mortis huius. Christus autem caro damnauit peccatum. quod nascendo non sensit. quod moriendo crucifixit. ut in carne nostra esset iustificatio per gratiam. ubi erat antea colluuium per culpam. Quid ergo dicemus aduersus hec. nisi quod dixit apostolus. Si deus pro nobis quis contra nos. Qui filio suo proprio non peperit. sed pro nobis omnibus tradidit eum. Quomodo non etiam omnia donauit nobis cum illo. Quis accusabit aduersus electos dei. Quis est qui condemnet. Christus qui mortuus est. primo qui et resurrexit. qui est in dextera dei. qui etiam interpellat pro nobis. Pro quibus ergo christus interpellat. eos Nouatianus accusat. Quos christus ad salutem redemit. eos Nouatianus damnat ad mortem. Quibus christus dicit. Tollite iugum meum super uos. et discite a me quia mitis sum et humilis corde. Nouatianus dixit. Inimicus sum. Christus dixit. Inuenietis

at quia

deus qui iustificat

requiem aiabus vris. Iugū em̄ meū suauē est. et onus meū leuē ē. his
 graue onus et durū imponit iugū Nouatian⁹. Quē p̄pensus igit̄ ad
 miam sit dñs Ihus. licet ista satis instruant. tñ etiā ip̄e te doceat. qui cū aduersus
 eū imp̄ssionē p̄secutionis instruere nos uellet ait. Nolite timere eos
 qui occidit corpus. aiām aut̄ nō p̄nt occidere. S; potius eū timete qui
 p̄t aiām et corpus occidere mittere in gehennā. Et infra. Om̄s q̄ qui
 me cōfessus fuit corā hoībus. cōfitebor et ego eū corā p̄re meo qui ē in
 celis. Qui aut̄ negauerit me corā hoībus. negabo et ego eū corā p̄re
 meo qui est in celis. Vbi confitetur. pro oībus cōfitet̄. om̄es cōplectitur.
 Vbi negat. nō om̄es negat. S; sicut em̄ sup̄ habes. Om̄s qui cōfessus
 me fuerit. cōfitebor et ego eū. hoc est. om̄s. Consequē erat. ut infra sic
 quoq; diceret. Om̄s aut̄ qui negauerit me. S; ne om̄s negare uideret̄
 ita subiecit. Qui aut̄ negauerit me corā hoībus negabo et ego eum.
 Gratia p̄mittit oībus. Non oībus minat̄ m̄riam. Quā ei⁹ miserationis
 exaggerat. qd̄ ultionis extenuat. atq; ita scriptū est. nō solū in eo libro
 qui scdm̄ Matheū scribitur euangely dei dñi Ihu. si etiā in eo lectum
 quem fm̄ Lucam reperimus. ut scias nō otiose id posuisse utriq; dixi
 mus qd̄ scriptū sit. colligam⁹ s̄m̄am. Om̄s inquit qui me cōfessus
 fuit. id est. ex quocūq; statu qui cōfessus fuit me. hēbit me remunera
 torem cōfessionis sue. Cum d̄r om̄s. nullus a remuneratione qui fuit
 cōfessus excluditur. Non similiter oīs qui negauit negabit. p̄t em̄
 fieri ut aliquis uictus supplicij. s̄m̄one neget. et corde adoret. Nūq̄
 eadem causa est eius qui sponte negat. et eius quē tormenta m̄dima
 uerunt ad sacrilegiū nō uoluntas. Quē indignū est aut̄ tñ ap̄d hoīes
 ualeat certaminis grā ut apud deū nō ualere asserat. Nam sepe in hoc
 athletarū sc̄i certamine etiam uictos. quoz fuerit certamina probata.
 uulgus hoīum coronare cōsueuit. maxie quos uiderit aut forte dolo aut
 fraude extullos a uictoria. Xp̄s q̄ athletas suos quos uiderit grauib⁹
 paulisper cessisse supplicij sine uenia parietur manere. Nūquid non
 hēbit remunerationē laboris. qui etiā quos proiecit nō ieternū proiecit.
 dicit em̄ dauid. Non ieternū proiecit deus. Et cōtra hanc audiuius
 hēsim dicentes. proiecit ieternū. Nec in fine inquit m̄iam suā absidet
 a gnatione in gnationē. aut obliuiscet̄ miseri deus. clamat p̄pha. Et st̄
 qui diuine miserationis quedā indicant obliuia. S; aut̄ ideo se ista asserere.
 ne mutabilem deū facē uideant. si his quibus fuerit iratus ignoscant. Qd̄
 q̄ Repudiabimus diuina oracula. et istorū opinionēs seq̄mur. S; non
 deus alienis assercionibus si suis estimandus uocibus est. Quid em̄ p̄mpt⁹
 edere possum⁹ insignis eius m̄ie q̄ ip̄e p̄ p̄pham osee quibus t̄nquā
 iratus minabat. q̄tinuo tamq̄ recōciliatus indulget. Aut ei. Quid
 faciam tibi effraim. aut quid facia tibi iuda. Et infra. Quomodo te
 cōstutua. Velut adama. effraia te et sicut seboim. In ip̄a idiḡtione
 uelut patrio quodā effectu m̄heret. quomō ad penā tradat errantes. Et
 si iudeis minatur deus. tñ adhuc sexus examinat. S; et q̄tinuo qui di
 xerat sicut adaman faciam te. et sicut seboim. que due urbes ex uirinia

at. redderet

at exaggeratione nō
soli rē

in uictoribus

thone peccator. factis. ut
 me remedio ee arbitramur.
 sua p̄misit oībus. et uolunt
 thone cōfessit. S; qui cōfessit
 aioni em̄ crimina m̄riarū
 robat. qui ueniam uelociter
 eiusdem si et cōdemnatus
 oportet. Quia ḡnora p̄m̄
 it xpi m̄ia. Quē aut̄ ista p̄m̄
 concessa. deo ut ip̄i dicit̄
 as ignoscendi. deo m̄riarū
 eius uerax. oīs aut̄ homo m̄ri
 amombus tuis. et dicit̄ in
 q̄ indulgentē ee q̄ sc̄i
 q̄ sacrificiū. Quomō igit̄
 tris m̄iam. nō ip̄e dicit̄ nullo
 d̄ m̄riarū apl̄us ait. Quia de
 peccati. et de peccato d̄m̄
 implet̄ in nobis. Nō in s̄m̄
 strepit̄ carnis huane. nō in
 m̄ti nō fecit. si peccati p̄m̄
 m̄ carnis p̄m̄. hoc est. s̄m̄
 litudines. quia scriptū est. s̄m̄
 in carne scdm̄ hoīem qui
 t. Ita et hic carnis hēbit
 n̄ sicut oīs hō est. ex uolū
 us de sp̄i sc̄o. et de uirgine
 nulla uiria maculauerat. et
 uirgosa susceperat. Nam
 ostus in uero est. sicut hō
 conceptus sum. et in dext̄
 o mortis erat. sic ip̄e est.
 Xpi aut̄ caro d̄m̄
 do crucif̄xit. ut in carne
 antea colluuiū p̄culpat.
 xit apl̄us. Si deus pro nobis
 pepit si pro nobis oībus
 nobis cū illo. Quē aut̄
 condēmet. Xp̄s qui m̄ri
 dext̄a dei. qui etiā m̄ri
 at. eos Nouatianus am̄
 an⁹ d̄m̄at ad morte. Quē
 os et dilate a me q̄ m̄ri
 m̄m̄tis sum. Xp̄s dicit̄ p̄m̄

Sodomorū parlic exidij traxere cōfortiū. Conuersū est inquit cor meū
in eo ipō. conturbata est. penitentiā meā. nō faciam sēdm iracundiam
furoris mei. Nōne apparet q̄ ideo nobis peccantibus indignet̄ dñs
Ih̄s. ut indignationis sue nos terrore cōuertat. Indignatio ḡ eius
nō vltimōs exercitio s; magis absolutiōis opatio est. Sic em̄ dixit.
Si quiescās in gemitibus saluus eris. Expectat ḡ gemitus nros. si t̄pales
ut remittat p̄petuos. Expectat lacrimas nras. ut p̄fundat pietatē suā.
sicut ī euangelio uidue matris lacrimis cōpassus. filiū eū resuscitauit.
Expectat nostrā quiesationem. ut reuertat̄ et ip̄e ad grām. Que si
nullus nobis lapsus n̄repet. ī nobis p̄seueraret. S; quia peccatis nris
q̄trahim⁹ offensam. indignat̄ ut humiliem. humiliam. ut digni simus
magis miseratione q̄ pena. Docet te certe Ieremias dicens. Quia non
repellet dñs meternū. qm̄ cū humiliauerit miserebit̄ s̄m multitudinem
m̄ie sue. Qui nō humiliat̄ toto corde suo. neq; repulit filios hoīum.
hoc certe in threnis Ieremie legimus. Ex his uel ceteris que sequunt̄
aduertimus. quia ideo humiliat̄ sub pedibus suis om̄s uictos terre. ut iudiciū
eius declinet. S; nec toto corde humiliat̄ peccatōrē usq; ad terrā. Quia
etiā de terra suscitāt̄ mopem. et de stercore erigit̄ paup̄em. Non em̄ ex
toto corde humiliat̄. qui se uenire reseruat. Q; si nō ex toto corde om̄es pec
catōrē humiliat̄. q̄nto magis nō ex toto corde humiliat̄ eū. qui nō ex toto
corde peccauit. Nam sicut dixit Iudas. p̄pl̄us hic labijs me honorat.
cor aut̄ eorū longe est. a me. fortasse de aliquibus lapsis dicit. Isti labijs
me negauerūt. s; corde meū sunt. Vixit eos pena. nō aut̄ p̄fidia. Sine
causa aut̄ aliquis ueniam negat. quoz fidem eousq; cōfessus p̄secutor ē.
ut eam statueret expugnare tormentis. Negauerūt senel. s; cotidie cō
fitent̄. Negauerūt s̄mone. s; cōfitent̄ gemitibus. q̄fitent̄ euilationibus.
confitent̄ fletibus. confitent̄ liberis. nō uocatis. uocibus. Cesserūt quidē
ad t̄p̄s diaboli temptationib⁹. s; etiā diabolus postea recessit ab his. quos
sibi uendicare nō potuit. Cessit eorū fletibus. Cessit penitentiē. Quos
nuasferat alienos perdidit suos. Nonne istud ita ē. ac si quis captiuū
uite uerbis p̄pl̄m abducat. Captiuus ducit̄. s; puuitus. qui ī alienas ter
ras n̄tate cōtendat. īt̄mo t̄m̄ nō migret̄ affectu. patriam secū aū
uehat. quezat copiam queadmodū reuertat̄. Quid ḡ. Cū huiusmodi
reuertat̄. nūquid aliquis est. qui p̄suadeat nō recipiendū. minore siluet
honore. s; studio p̄pensiore. ne h̄eat in quo exultet aduersarius. Si ar
mato ignoscis qui repugnare potuit. nō ignoscis ei in quo sola pugna
bat fides. Ipsius diaboli de huiusmodi lapsis si requiram⁹ sententiā. Nō
ne uidet̄ dicere. p̄pl̄us hic labijs me honorat. cor aut̄ eorū lōge ē a me.
Quom̄ em̄ meū est. qui nō recedit a x̄po. Sine causa aut̄ me colere
uident̄ qui doctrinā x̄pi custodiūt. Ego aut̄ putabā q̄ mea docerent.
plus dampnant. dū compta deserūt. Certe dñs Ih̄s in his amplē gl̄ā.
dum recipit reuertentes. exultant̄ om̄s angeli. quia gaudiū maius est
in celo super vno peccatore p̄m̄am agente. q̄ sup nonaginta nouē iustis
qui nō indigent p̄m̄a. De me in celo. De me in terris trūph⁹ sumitur.

conuersiones

omnes peccatōrē

auerit

Nonne ip̄e p̄p̄t. q̄ hij qui ad m
certam reuertunt. Et hoc ex
nonne hic ē ubi hoīes nec p̄p̄t
nonne p̄p̄t. lamme. tenima. t
nonne p̄p̄t. Quid em̄ c
nonne p̄p̄t. Si nosq; somniū illū d
nonne p̄p̄t. Quia eius oleo vniq; t
nonne p̄p̄t. Quia s̄m̄tū suū ip̄osuit u
nonne p̄p̄t. Nec aut̄ p̄p̄t despecti
nonne p̄p̄t. uolentes uos ip̄os iustificat
nonne p̄p̄t. p̄p̄t ille qui x̄pm̄ temptat
nonne p̄p̄t. Ille interrogat. Vos n
nonne p̄p̄t. leuita p̄p̄t. que e
nonne p̄p̄t. pro quo x̄pm̄ duo n
nonne p̄p̄t. s̄m̄tū in eum m̄iam. Ip̄e
nonne p̄p̄t. s; etiam m̄ia copula
nonne p̄p̄t. s̄m̄tū inflatus mente e
nonne p̄p̄t. aduerset̄ corpus e
nonne p̄p̄t. deī p̄ copulam t
nonne p̄p̄t. om̄e fructū auster
nonne p̄p̄t. Hemo n̄m̄ ingredia
nonne p̄p̄t. nō curant̄ egroti. sam
nonne p̄p̄t. Non opus ē sams m
nonne p̄p̄t. uertam tuā totus adueni q̄
nonne p̄p̄t. boī em̄. qui iugū x̄pi s
nonne p̄p̄t. suo. qd̄ potest nō que
nonne p̄p̄t. et contumelia affe
nonne p̄p̄t. Mitte ḡ ad exit
nonne p̄p̄t. et retro. et claudos. et
nonne p̄p̄t. demus tuā. Introduc om̄s
nonne p̄p̄t. h̄os. si sequat̄. Ille sane t
nonne p̄p̄t. ē amicum caritatis. Vel
nonne p̄p̄t. cerasat̄ certū tua a terna t
nonne p̄p̄t. tua sama sum. medicū nō
nonne p̄p̄t. salua me. et saluabor. Den
nonne p̄p̄t. et tetigit̄ fimbriā uestime
nonne p̄p̄t. h̄os. uestimenti eius salu
nonne p̄p̄t. n̄p̄t. Et tu quidem d
nonne p̄p̄t. uolunt. Non uult Noua
nonne p̄p̄t. te ē dñs. et ī minimo n
nonne p̄p̄t. Etenim nemo n̄m̄ s
nonne p̄p̄t. et iustificat̄ me. Nouation
nonne p̄p̄t. dñs iustificat̄. Tu dñs p
nonne p̄p̄t. tibi pedes nō h̄ebis p̄

Nihil xp̄o perijt q̄n hij qui ad me cū fletu uenerant cū desiderio ad eccliam reuertunt. Et horū exemplo etiā de meis picitor qui didice-
rūt nihil hic eē ubi hoīes nec p̄nitibus prouocant̄ premijs. et plimuz
illie ubi gemitus. lacryme. ieiunia. meis epulis p̄ferunt. Quos ḡ. No-
uatiā excluditis. Quid em̄ est aliud excludere nisi spem uenie de-
negare. Sz neq; semiuuū illū derelictū a latronibus samaritan̄ p̄te-
rit. sz uulnera eius oleo v̄moq; curauit. prius infundens oleū quo
foueret sup̄ uumentū suū iposuit uulneratum. in quo eius p̄ca uexit
om̄ia. Nec ouem pastor despexit errantem. Vos aut̄ dicitis. Noli me
tangere. uolentes uos ipos iustificare. nō es proxim̄ n̄r. Sup̄ior es
q̄ legis pitis ille qui xp̄m temptare cupiebat. Ille em̄ dixit. quis ē meus
proximus. Ille interrogat. Vos negatis. Sicut sacerdos ille descenden-
tes. et sicut leuita p̄tereūtes. quē curandū suscipē debuistis. nec recipi-
entes hospitio. pro quo xp̄us duo nūauit era. Cui te xp̄us pximū fieri
iubet. ut faciat in eum m̄iam. Ip̄e est em̄ pxim̄ quē nō solū q̄formis
natura qūxit. sz etiam m̄ia copulauit. Adeo te alienū sup̄bia facis. ex-
tollens te frustra inflatus mente carnis tue. et nō tenens caput. Si eū
caput teneres. aduerteres corpus om̄e cōpagnandū potius q̄ ad solue-
dum. Inuentū dei per copulam caritatis et redemptionē t̄stē pecca-
toris. Cum ip̄e om̄e fructū auferatis p̄m̄e quid aliud dicitis nisi hoc.
De uulneratis. Nemo n̄m̄ ingrediat̄ hospitiū. nemo sanet̄ i n̄ra ecclia.
Apud nos nō curant̄ egroti. sani sumus. medicū nō habem̄ necessariū.
qua ip̄e ait. Non opus ē sanis medicus. sz his qui male h̄nt. Ergo dñe
Ihu ad eccliam tuā totus adueni q̄m̄ Nouatianus excusat. Nouatianus
dicit. Iuga bouū em̄. qui iugū xp̄i suauē nō suscipit. et om̄is graue col-
lo imponit suo. qd̄ portari nō queat. Nouatianus seruos tuos a quibus
mirabat̄ tenuit. et contumelia affectos occidit. quos iterati baptismatis
labe inquinauit. Mitte ḡ ad exitus uiax. et collige bonos et malos.
et debiles et tetos. et claudos. et introduce ad tuam eccliam. Iube im-
pleatur domus tua. introduce om̄s ad cenam tuā. quia quē uocaueris
dignū facies. si sequat̄. Ille sane reicit̄. qui nō habuerit uestē nuptia-
lem. hoc ē amictium caritatis. uelamen gr̄e. Mitte inquam ad unuer-
sos. nō excusat ecclia tua a cena tua. Excusat Nouatianus. non dicit
familia tua sana sum. medicū nō requiro. sz dicit. Sana me dñe et sa-
nabor. salua me et saluabor. Deniq; ecclie tue spes est. in illa. q̄ accessit
retro. et tetigit fimbriā uestimenti tui. dicens intra se. quia si tetigero
tū fimbriam uestimenti eius salua ero. hec ḡ q̄fiter̄ ecclia sua uulnā.
hec curari cupit. Et tu quidem dñe om̄es cupis sanare. sz non om̄es
curari uolunt. Non uult Nouatianus qui se putat eē sanū. Tu dñe
egrum te eē dicit. et i minimo n̄m̄ sentis infirmitatē tuā. dicendo.
Eger eram. Etenim nemo n̄m̄ sentit infirmitatē suā. dñs dicit. Eger
eram. et uisitastis me. Nouatianus illū minimū uisitare uescit. i quo
tu desideras uisitari. Tu dicit petro excusanti. ne ei pedes lauares.
Nisi lauero tibi pedes nō hēbis partem meū. Quod ḡ isti possunt

caput teneres. aduerteres
nō tibi deserendū eū p̄
quo p̄p̄us mortuus est.
Si

que

confortuū teni hūc qui clauēs regni nō suscipiūt. nequiter q̄ dimittere peccata debeant. quod quidem recte de se fatent. Nō hūt em̄ petri hereditatem. qui petri fidem nō hūt. quā impia diuisione discipiunt. Sed hoc improbe q̄ etiā donari in ecclia p̄tā posse negant. cū petro dictū sit. Tibi dabo clauēs regni celoꝝ. Et quocūq; ligaueris sup̄ terrā erūt ligati et in celo. et quocūq; solueris sup̄ terrā erūt soluta et in celo. Cum et ip̄e vāc dicit electionis dicit. Si cui aut̄ quid donasti et ego. Nam et ego donauī pp̄ vos in p̄sona xp̄i. Cur igit̄ paulū legunt si eū tam ip̄ie arbitrant̄ errasse. ut uis sibi uendicaret dñm sui. S; uendicitur acceptū. nō usurpauit indebitū. Vult dñs plimū posse discipuloꝝ suos. Vult a seruis suis ea fieri in noīe suo. q̄ faciebat ip̄e in noīe p̄is in terris. Deniq; ait. Et maiora hoꝝ facietis. Dedit ut mortuoꝝ suscitarent. Et cū ip̄e Saulo reddē posset lumen uideē eū tū ad Ananiam disciplinā suā misit. ut ei b̄ndictione Saulo resurderent oculi quos amiserat. Petruū quē secū i mari iussit ambulare. quia titubauit reprehendit illico. eo q̄ donū gr̄e fidei pusillitate minus set. Dedit etiā discipulis. ut lux mūdī eēt p̄ gr̄am. quia ip̄e erat lux mūdī. Et quia descensurus eēt de celo. et in celū ascensurus. helyā ad celū leuauit. inde terris eū plando redditurus t̄p̄e. Bapuzatur. quoq; in spū sancto et igni. per Iohannē baptismatis sacramta p̄misit. Omnia deniq; donauit discipulis suis. de quib; ait. In noīe meo demonia eicient. linguę loquntur nouis. et serpentes tollent. et si mortifex quid biberint. nō eis nocabit. Sup̄ egros manū imponent et b̄n habebunt. S; aduersus sp̄alia nequitia que sūt in celestibus. nō carnalia utiq; arma si deo fortia estimare debent. Non em̄ satis est uidere tubam. nec sonū eius audire. nisi p̄p̄tatem sonitus ei intelligat. Et em̄ si iactā uocem det tuba. quomō quis p̄parabit ad bellū. Vnde oportet uoicē tube nos scire uirtutem. ne uideam; barbati cū tubas eiusmodi aut audimus aut loquim;. Et ideo cū loquim; oremus. ut eas nobis spūs s̄s interpretet. Requiritur. igit̄ in septuris ueteribus. quid de tubaz gr̄e legem;. scientes que iudeis lege p̄scripte sunt sup̄ioꝝ eē vmbra gl̄bratū. celestūq; festoz. hic em̄ ueritas. illic umbra. Per vmbra ad ueritatem nitam; puenire. Cui; figura etiā alibi exp̄ssa ē hoc modo. habes em̄ quia locutus ē dñs ad Moysen. Loq̄re fili; Isrl̄ dices. Mese septimo una mensū erit uobis requies. tubaz m̄ memoriale uocata. sit erit uobis. Omne opus seruale nō facietis. et attendetis holocaustum dño. In numeris aut̄ locutus ē dñs ad Moysen dicens. fac tibi duas tubas ductiles. argenteas facies eas. et erūt tibi ad euocandā synagoga. et pmouebis castra. et tuba canet in illis. et colliget oīs tuba ad hostiū tabernaculi testimonij. Si aut̄ in vna tuba canetis. ad te uenient om̄s p̄ncipes et duces Isrl̄. Et tuba canetis significatioez et pmouebūt castra. et constituent̄ ad orientem. Et tuba canetis significatioez sam. et pmouebūt castra. et constituent̄ ad libanū. Et tuba canetis significatioez tertā. et pmouebūt castra. que ḡstuent̄ ad boreā. Et tuba

at pusillanimitate

.xl.
 ... et pmouebit
 ... tuba canetis in pre
 ... et no significacione.
 ... legitimum et
 ... vram q̄ ad
 ... remanens om̄ duo
 ... et in dieb;
 ... et holozaustis et sacrifici
 ... vram etia dno ai
 ... et in epula; standimus. S;
 ... quia sp̄alis ē lex.
 ... aut in parte dei se
 ... Corp; itaq; x
 ... de celo paterina mon
 ... qd d
 ... archangeli et
 ... resurgens p̄m
 ... Septima igit̄
 ... et am
 ... si etiā annū se
 ... qui septuaginta
 ... et in millesimo
 ... Reliqui in septe
 ... quic
 ... Et ideo p Moysen n
 ... hāc requies
 ... et q̄
 ... et carnalia op
 ... hanc libez ino
 ... in enig
 ... ad finem. Nūc
 ... Et ideo uer
 ... ymagin
 ... ymago no
 ... et cognouit. Vm
 ... uert
 ... uide
 ... quoz u
 ... Non uatua
 ... figura per
 ... ex ueritate p̄de
 ... debet diligere deu
 ... quia mandata dei fecit. ut
 ... sibi faciat rationales tu

canctis significatione q̄rtam. et pmouebit castra que cōstituent ad aq̄ui
 lonem. Significatioez tuba canctis in p̄optu eoz. et cōgregabitis syna
 goga. Tuba cancte et nō significatione. et filij Aaron sacerdotis tubis
 canent. et erit uobis legitimum eternū. in progenies v̄ras. Si autē
 exieritis in bellū in terrā v̄ram q̄ aduersarios qui resistent uobis. signifi
 cabitis tubis et remississimū corā dño et liberationez hēbitis a mortuis
 v̄ris. Et in diebus leticie v̄re. et in dieb⁹ festis v̄ris. et neomenijs uestris
 canente tubis et holocaustis et sacrificijs et salutaribus v̄ris. et erit vo
 bis in cōmemoratione v̄ram corā dño aut dñs. Quid igr̄. dies festos
 in potu et in epulis estimabimus. Sz nemo nos in madutando diu
 dicit. Nouimus em̄ quia sp̄alis ē lex. Nemo ḡ nos iudicet in esis ali
 quibus aut in potu. aut in parte diei festi. aut neomenijs. aut sabbato
 que sūt umbra futurorū. Corp⁹ itaq; xpi requirunt⁹ qd̄ nobis quasi no
 uissima tuba vox de celo paterna monstrauit. tūc cū dicebant iudei qz
 tonitruū fr̄m est. Illic corpus xpi qd̄ itez tuba nobis nouissima reuela
 bit. qm̄ ip̄e dñs in iussu archangeli et in tuba dei descendet de celo. et
 mortui qui in xpo sūt resurgent p̄mi. Vbi em̄ corpus illic et aquile. Vbi
 xpi corpus ibi libertas. Septima igr̄ tuba ebdomadis. uidet⁹ requiem
 significare. que nō solū in dieb⁹ et annis et periodicis estimatur. Vnde lu
 belus sacratus est nūs. sz etiā annū septuagesimū comprehendit qm̄ in
 ierlm̄ regressus ē pplus qui septuaginta annis ī captiuitate durauit.
 In centesimis quoq; et in millesimis sacra obseruatio nū minime p̄terit.
 Neq; em̄ otiose dixit. Reliqui in septē milia v̄rorū qui nō flexerūt genua
 ante baalim. Ergo umbra future quietis in dieb⁹ m̄sibus. ānis mundi
 ip̄ius t̄p̄e figurat⁹. Et ideo p̄ Moysen mandat⁹ filijs Isrl̄ ut septimo
 mense una mensis singulis fiat requies ī memoriale tubarū. nec fuit
 aliqd̄ opus. sz deo sacrificiū offerat⁹ eo qm̄ in ip̄o fine ebdomad⁹ q̄ mundi
 sabbato sp̄alia a nobis nō carnalia opera flagitent. Qd̄ em̄ carnale
 seculē. quia aīa carnis herū libez innocentia fuit. culpa vernaculum.
 Oportuit igr̄ per speculū et in enigmatē fieri sp̄alia. Nūc em̄ p̄ sp̄en
 lum uidemus. tūc fuit ad faciem. Nūc fm̄ carnem militam⁹. tūc sp̄ū
 videbim⁹ diuina misteria. Et ideo uere legis caracter in n̄ris moribus
 exp̄mit⁹. qui in dei ambulam⁹ ymagine qm̄ iam legis umbra t̄nsiuit.
 Umbra iudeis carnalibus. ymago nobis. Veritas resurrecturis. Tria
 em̄ hec fm̄ legem cōcognouim⁹. Umbra ymagine. Veritatem. Umbra
 in lege. ymagine in euangelio. Veritate in iudicio. Sz xpi oīa. et in
 xpo oīa. Quē nūc fm̄ ueritate uiderē nō possum⁹. Sz uidem⁹ quasi
 in quadā ymagine futurorū. quoz umbra in lege p̄spexim⁹. Ergo xps
 nō umbra sz ymago dei. Non uacua ymago sz ueritas. Et ideo p̄ Moysē
 lex. quia umbra per hoīem. figura per legem. p̄ ih̄uy ueritas. Neq; em̄
 veritas aliūde nisi ex ueritate p̄cedet. Si quis ḡ hanc ymaginem
 uiderē desiderat. debet diligere deū ut diligat⁹ a deo. Jam nō huius
 sz amicus. quia mandata dei fecit. ut possit intrare in nubem ubi
 est deus. ip̄e sibi faciat rōnabiles tubas ductiles argento probato.

hoc est p̄ioso uerbo compositas et ornatas. quibus nō ruitū m̄crepans
 terribili sonitu murmur m̄trestrepat. s; sublimes gr̄e deo cōtmua iubila
 tione fundant. Taliū tubarū sonitu mortui suscitant nō crepitu utiq; cas
 s; uerbo ueritatis armati aiati. Et fortasse iste due tube sūt ille per quas
 diuino spiritu paulus m̄crepuit dicens. Orabo spū. orabo et mente. psalla
 spū psallam et mente. Alterū em̄ sine altero nequaquā uidet. euorationē
 h̄re p̄fectam. Nec t̄m ouim̄ est v̄muerſa colligē synagogā. s; solis sacro
 tibus p̄rogatiua ista defert. Ut quicūq; audierit. sciat q; eos fuerit ubi
 est gl̄ia in tabernaculū testimonij p̄matura intentione cōs̄ uenerit. o
 p̄ca possit spectare diuina. et legitimū illud eternūq; domiciliū in sue po
 stertatis serie promereri. Tunc em̄ bellū consistat. hostes fugat. q̄n̄ sp̄s
 gr̄a conuincit ex mentis industria. Sūt etem̄ salutare ille tube. si corde
 credit ad iustitiam. ore cōfessio fit ad salutem. hac ip̄ gemina tuba
 ad illam sc̄am terrā resurrectionis. s. gr̄am puenit. Et ideo semper tibi
 continent ut semp̄ audias dei uocem. Semp̄ te angeloz et p̄phetarū
 oracula excitent atq; cōmoueant. ut ad sup̄iora festines in loco tabernaculi
 admirabilis usq; ad domū dei in uoce exultationis et confessionis sonū
 epulantis. Non em̄ soli hostes hanc tubarū sonitu v̄m̄ant. s; delectationes
 et dies festi. et neomenie sine his esse nō p̄nt. Nemo em̄ p̄t nisi diuina
 diat promissa sermōnis. et resultantib; credat oraculis. exultare letitia die
 festos aut neomenias agere. quibus se corporali gr̄a et sc̄ari occupatio
 ne uacuatū xp̄i repleri luce desideret. Sacrificia quoq; ip̄a deo p̄bati
 eē nō p̄nt nisi cōfessio uocis asp̄net. que sacerdotali oblatione ad ob
 seruandā dei gr̄am p̄p̄os excitare cōsueuit. Itaq; simus p̄dicatores d̄m.
 et laudemus eū in uoce tube. nō exigua de uirtute eius et vilia senti
 entes. s; ea que p̄nt autem mentis implere. et intine cōsc̄ie penetrare
 secretum. ut ea que corpori cōueniūt. diuinitati nō putem; aptanda. n̄
 diuine magnitudiez potat̄is humanis uiribus patem; metiamur. ut q̄ramus
 quomō quis resurgat. aut quali corpore ueniat. aut quēadmodū soluta
 soluta cōeant lapsa reparent. hec em̄ arbitrio dei simul ut statuūt im
 plentur. Nec sensibus tubarū expectat̄ auditus. s; inuisibili potentia
 magnificentie celestis operat̄. Dei em̄ uelle pro facto est. Nec resurrec
 tionis requirendus uisus. s; fructus nobis est expectendus. Q̄d p̄clue
 celebrabitur si exmanitis uicis plenitudine sp̄alis misterij cōsequam;
 gr̄am. qua renouata caro sumat sp̄m. et in fulgore lucis eterne anima
 mutetur a xp̄o. Non solum singulorū. Vex etiā v̄muerſitatis ista mistia
 sūt. Aduerte em̄ iux̄ typū legis ordmē gr̄e. Cum tuba p̄ma t̄merit
 orientales congregat q̄ p̄cipuos et electos. Cū h̄am sup̄serit eos qui
 dereliquit ludibria nationū. Tertia eos qui t̄q̄ in mari exagitati
 istius freti m̄di. sc̄i hui; fluctibus uacillauerunt. Cū q̄rta illos qui
 dura mentū nequaquā satis potuerunt eloquij sp̄alis mollire p̄cepto.
 Et ideo fm̄ boream uocati sunt. Boreas em̄ fm̄ salomonē durus est
 uentus. Itaq; licet in momento resuscitent om̄es. om̄s t̄m meritoz ordie
 suscitantur. Et ideo p̄mi resurgit qui maturo deuotionis cursu. et q̄da

vilia.

ante lucano

XII.
 fidei exortu prodentis
 de patribus iuxta ueteris ser
 uare memorauerim.
 ad eorum sacrelego trans
 ita p̄nt. Ita sc̄idi ex
 ad m̄di occisum
 auctro et aq̄lone sunt
 certa cōgregat. Om̄
 appellatione cōsent.
 gratia oſeantur.
 auctro et reu
 aq̄lone et auctro et reu
 lare cōplectit. q̄n̄
 usq; ad sumū
 Om̄es em̄ benignus il
 uult. nec excludere duri
 me om̄s qui labora
 Talle rugi m̄i sup̄ uos et d
 Eccl̄ia quoq; uoce m̄it
 p̄p̄la ortum m̄i et de
 in ortū suū. et ad fructū
 tibi fore opera fructuos
 qui p̄mo te in tabernaculū d̄m
 diligenter amares. I
 Deinde a libano s
 totū inrephensibilis. tot
 nō ē in te. Adq; huc a libano
 in nullo lapsus. iam nullos in
 aq̄lone et auctro aduocans p
 in alios multipli
 ita beatus qui custodit uerba
 audientioribus testimonijs reu
 et passillos strates ante sedem
 qui est uite. Et iudicat su
 Et dedit mare mortuos su
 qui p̄nes se erant. No
 reuocant mare reddidit. A
 uocant uocem magnā de re
 et h̄itabit tū illis. et ip̄i p
 et delectat om̄es lacrimam
 neq; latus neq; clamor. neq;
 contendit uitam hanc tū
 in labore erupna q; m
 sustinet q; uoluptatū. Non
 Nam si molestari su

ante lucano fidei exortu prodeuntis solis eterni radios acceperint. Quid de patriarchis iuxta ueteris seriem testamenti. Vel de aplis iuxta euangelium iure memorauerim. Secundi aut qui titu gentiu relinquentes. ab errore sacrilego transierunt in ecclie disciplina. Et ideo illi pmi ex patribus. Isti secundi ex gentibus. Ab illis em lux fidei cepit. In istis usq; ad mundi occasum suscepta durauit. Tertij suscitantur hi qui ab austro et aequilone sunt. His quatuor mundus expletur. His quatuor ecclia congregat. Omnes em qui sacrosce ecclie copulati diuini nois appellatione tenent. progatiua resurrectionis et delectationis eterne gratia gsequuntur. Quonia uenient ab oriente et occidente et ab aequilone et austro et recumbet in regno dei. Non exigua mundu suu xpis luce complectit. quando quidem a summo celo egressio eius. et occursum eius usq; ad sumum eius. nec e qui se abscondat a talore eius. Omnes em benignus illustrat. nec refutare leuem. sed emendare uult. nec excludere duru ab ecclia. In euang xps iuitat dicens. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis. et ego uos reficiam. Tollite iugum meu sup uos et discite a me qua mitis sum et humilis corde. Ecclia quoq; uore inuitantis agnoscat. Exurge aquilo et ueni auster perfla ortum meu. et defluat unguentu meu. Descendat frater meus in ortu suu. et ad fructu pomiferarum suaru. Sciens em ia tunc etia horu tibi fore opera fructuosa. xpo tuo fructu de talibus pollebatur. qui pmo te in cubiculu dixisti regis inductu. diligens ubera super unum. cu diligentem amares. latentem qzeres. pericula p reliquone gtempneres. Deinde a libano sponsa rogans ut uenias ad iudicium dm. adhuc tota irrephensibilis. tota formosa. O proxima mea et rephensio no e in te. Adest huc a libano sponsa. adest huc a libano. Postea iam nullos lapsus. iam nullos impetus. descendens a libano perit mesat. Aquilone et austru aduocans. pflari cupiens ortu suu. ut i alios unguenta affluant. in alios multiplices secundatis fructus offerat xpo. Et ideo beatus qui custodit uerba pphete huius. que nobis resurrectione euidentioribus testimonijs reuelant. dicens. Et uidi mortuos et magnos et pusillos stantes ante sedem et libros aperuerunt. et alius liber apertus est. qui est uite. Et iudicati sunt mortui descripti in libris facta sua. Et dedit mare mortuos suos qui in ipso erant. Et inferni dederunt mortuos qui penes se erant. Non g dubites queadmodu resurgit quos inferi reuolunt mare reddit. Accipe etia qn pmittat gra futurorum. Et audiui inquit uocem magna de celo dicente. Ecce tabernaculu dei tu homibus. et habitabit tu illis. et ipi pplus eius. et ipse deus tu illis erit eorum deus. et delebit omnes lacrimam de oculis eorum. et mors non erit amplius neq; luctus neq; clamor. neq; dolor ultra erit. Compara nunc si placet atq; contende uitam hanc tu illa uitu. Elige si potes ppetua corporis uitam. in labore erupna q; miserabili tantorum commutatione uoluptati. Nonne si deus ista ppetua reuelaret illam diligeres. Nam si molestari fuga requies est erupnari. quanto

mundus expletur his quatuor

magis ea requies expetenda est. cui future resurrectionis uoluptas perpetua
 succedit. Vbi nulla terminū series. nulla illecebra delictorum. Quis in dolo
 re tam patiens. qui non mortem horreat. Quis infirmitate tam constantis.
 Ut non optet se mori potius quam debilem uiuere. Quis in merore tam for
 tis. ut non desidet eo se uelle moriendo desungi. Quis si ipsi uobis dum
 uiuimus displicemus. cum uiuendi finem primum esse nouimus. quanto amplius
 uite nos tederet istius. si sine fine futuros uobis labores huius corporis
 tenerem. Quis igitur qui se uolet mortis exortem. Aut quid grauius
 immortalitate misabili. Si in hac uita tantum inquit in christo sperantes
 sumus. misabiliores sumus omnibus hominibus. Non quod in christo sperare sit misu.
 Sed quia christus sperantibus in se uitam alteram preparauerat. hec enim peccato ob
 noxia. Illa premio reseruata. Ipsos rursus breues uirae etati quantum ui
 demus uobis offerre fastidium. Puer adolescentia desiderat. Adolescentis
 annos sibi maioris metitur annus etatis. Iuuenis beneficium cui florentis in gradu
 senili honorificentiam gaupisat. Ita omnibus ex natura uenit uelle mutari. quod eius
 nos quod sumus penitet. Denique etiam ipsa post usum uota fastidio sunt. Et que
 mereri optauimus. cum mererimur abdicamus. Unde non immerito etiam sancti
 uiri planguntur incolatum suum sepe doluerunt. Doluit dauid. Doluit Ieremias.
 Doluit helias. Si sapientibus credit. et hijs in quibus diuinus spiritus loquitur.
 ad meliora propabant. Si reliquorum iudicia suscipiam. ut cognoscam. omnes
 in uia uentis finem. quoniam mortem mereri. quoniam timore fortitudini
 protulerunt. iudicantes uidelicet grauiorem metum mortis esse quam morte. adeo
 suis malis mors non timet. sed uite miseris antefert. Cum expetit mortem
 exitus. et euitat formido uiuentis. Sed esto huic uite resurrectio profuerat. Nihil
 philosophi ipsi genitum post mortem aliquid reperit. quo nos uti magis quam re
 surgere delectantur. Et illi quidem qui dicunt animas immortales esse iustis mlaere
 me prout. cum pro parte me redimunt. Nam que est ista gratia ubi non totus
 euasi. Que uita si uis in me opus occidat. Que iustitia si uita
 finis mors. Si eius iusto uoce conuincis. que ueritas. ut qui ipse se mo
 neat et semper monet. Omnia ergo dedit. sed nulla in hijs omnibus potestas est.
 ubi diuini muneris gratia uiget. Cur ergo manus imponitis. et benedictionis op
 exercetis. si quis forte reualuerit egrotus. cur presumitis aliquid a collumione
 diaboli per uos mudari posse. Cur baptizatis. si per hominem peccatum dimitti
 non licet. In baptismo utique remissio omnium peccatorum est. Quid interest
 utrum per penitentiam an per lauacrum hoc uis sibi datum sacerdotes uendicent.
 Unum in utroque misterium est. Sed diuis quia in illo lauacro operatur misteriorum
 gratia. quod in penitentia. Nomen dei nomen operatur. Quid ergo. Vbi t
 uultis uendicatis uobis dei gratiam. ubi uultis repudiatis. Sed hoc insol
 tis arrogantie non sancti timoris est. ut fastidio uobis sint qui uolunt agere
 penitentiam. perpetua uidelicet fletuilarimas non potestis. Non ferunt orti uiri
 uilia uestimentoz. illuuiem sorditatorz. superbo oculo. et tumido corde
 Delicati mei arroganti uoce dicentes singule. Noli me tangere quia
 mundus sum. Noli me tangere dixit quidem dominus ad Mariam magdalenam.
 Sed quia non dixit. mundus sum. qui mundus erat. tu audes Nouatiane.

at creditis si quis forte
 reuelauerit egrotos.

fletum

... te dicit. qui et si operibus mi
 ... O miser ego
 ... habet. Imedio qu
 ... mundus su
 ... et a delicto
 ... Tu mudus
 ... et gra. Te
 ... in oculo
 ... apud de
 ... dimitti pecc
 ... ut te iustific
 ... omni iustit
 ... baptizari
 ... iustitiam
 ... baptizari
 ... putatis uob
 ... per gratiam
 ... hoc est. quis
 ... hoc m
 ... quis orabit
 ... si sol p
 ... affectu
 ... hoc est. quis
 ... excludit. Deniq
 ... Non
 ... si requirit
 ... in palatio
 ... loco sancto
 ... si uite egr
 ... intelligit null
 ... in motem
 ... in uano
 ... et alib
 ... quia nullus
 ... comprehend
 ... Beatus ille
 ... opmor
 ... filius est. En
 ... vite singula
 ... minor culpa
 ... pro uideoz
 ... adorauerunt.
 ... Niquo
 ... quaquid ro
 ... effectus no
 ... impetrat
 ... illis dimitte.
 ... deliriosus

mundū te dicere. qui et si operibus mūdus esses, hoc solo uerbo fieres ī mundus. Esayas dicit. O miser ego et cōpunctus corde. quia tūc sim hō. et imūda labia habea. ī medio quoq; ppli imūda labia habentis habitem. Et tu dicis mūdus sū. tū mūdus non sit ut scriptū est n̄ vnus diei infans. Dauid dixit. et a delicto meo mūda me. quē utiq; n̄a sepe dñi iustificauit et grā. Tu mūdus tū tam iustus sis. ut nō miserearis ut festuca ī oculo fr̄is tui uideas. Crabem autē que ī oculo tuo est nō cōsideres. Immūdus em apud deū om̄s iniquus. Quid autē iustus q̄ ut uelis tibi dimitti p̄cā tuā. tū roganti ip̄e nō putes dimitte. Quid iniustus q̄ ut te iustifices. ī quo dāpnas alterū. tū grauiora cōmittas. Deniq; remissionē p̄cōz n̄oz celebraturus dñs ih̄us dicit sibi iohāni. ego a te debeo baptizari. et tu uenis ad me. Respondit. Sme mō sic em̄ decet nos implere om̄es iusticiā. Et dñs quidem uenit ad p̄cōres tū peccatū ip̄e nō h̄et. et baptizari ip̄e uoluit. tū mūdari ip̄i n̄cē non erat. Vos quis ferat qui putatis uobis nō ēē opus mūdari per p̄niam. quia mūdus uos dicitis ēē per grām. q̄ iam peccare uobis īpossibile sit. Sz dicit. Scriptū est. Si peccauit hō ī hōiem orabit p̄ eo ad dñm. Si autē ī deū peccauit hō. quis orabit pro eo. P̄mū ut sup̄ iam dixi tūc te ista patere obicere. si sol p̄uancantibus nō relaxes p̄nitentiā. Tamen quid scrupuli ista affert questio. Non em̄ scriptū est. null⁹ orabit pro eo. Sz quis orabit. hoc est. quis ille sit qui ī tali causa orare possit. Querit. nō excludit. deniq; habes ī psalmo. q̄tō dicit. Dñe quis habitabit ī tabernaculo tuo. Non em̄ nullus. s; p̄batus habitabit. Nec dicit q; nemo requiescat. s; requiescat electus. Ut scias hoc uerū esse nō multo post ī psalmo uigesimotertio ait. Quis ascendet ī monte dñi. aut quis stabit ī loco sancto eius. Id est. nō quicūq; de uulgo n̄ plebeie uilitatis aliquis. s; uite egregie singularis q; meriti. Et tu scias quia tū quis d̄. nō intelligit nullus. s; aliquis significat. Cū dixisset Et quis ascendet ī mōtem dñi. Subiecit. Imotens manibus et mūdo cōde. qui nō accipit ī uano aiām suā. Et alibi. Quis sapiens et intelligens hec. Nūquid dicit. quia nullus intelligit. Et ī euang. Quis fidelis dispensator et prudens quē q̄stituit dñs sup̄ familiā suā. ut det illis ī t̄p̄e tritici mensuram. Et ut cōphendas quia de eo dixit qui utiq; ē. nō de eo q; nō est. subūxit. Beatus ille seruus quē tū uenerit dñs p̄uenit sic facientem. Et illud ita opinor dictum. Deus quis filius tibi. Non utiq; nullus. quia ymago patris filius est. Em̄tē igit̄ accipiendū. quis orabit pro eo. hoc est. uerū singularis aliquis d; orare pro eo qui peccauit ī dñm. Quo maior culpa. eo maiora sunt q̄renda suffragia. Non em̄ quicūq; de uulgo pro iudeoz p̄plo. s; moyses rogauit. q̄ uituli caput fidei īmemores adorauerūt. Nūquid errauit moyses. Atq; nō impetrauit. Et impetrauit quicquid rogauit. et meruit et impetrauit. Quid em̄ talis effectus nō impetraret. q̄ se obicit p̄ p̄plo dicens. Et nūc si dimittis peccatū illis dimitte. Sm̄ autē dele me de libro tuo. Vides quia nō tamq̄ deliriosus intercessor. et fastidij plenus sibi cōsulat. ne offe-

exueret et

sionem gtrahat. quod Nonatianus metueret se dicit. Sz magis oim
 memor. sui imemor offendere no timebat ipe. vt plebe ab offensionis
 pntulo liberaret. Merito g scriptu est. quis orabit pro eo. hoc e talis
 qualis moyses qui se offerat pro peccantibus. talis qualis Ieremias. cui p
 phete cu a dno dictu sit. Noli orare p ppto isto. tu orauit. et uenia meruit.
 Demqz intercessione pphetica et obsecratione tanti vatis iflex^{at} dno
 dicit ad Ierlm. qm ea quoqz penitentia pro delictis orat dicens. Domie
 omps deus Isrl. aia in angustiis et sps anxius clamat ad te. audi dne
 et misere. et iube luctus uestimenta deponi. et accipe gemitus peitetic.
 Sic em scriptu est in fine libri. Exue te Ierlm stola luctus et uexationis
 tue. et indue te detore eius que a deo data est tibi glie meternu. Tales
 igit deprecatores in delictis maxis sunt requirendi. Nam si quicqz de
 ppto orant no exaudiunt. Vnde nec illa istio vra quicqz potit affere
 ponderis. qua sumitis de epla Iohis dicens. Qui snt frim sui pecc
 re peccatu no ad morte. petat et dabit illi uitam deus. qui no peccat
 ad mortem. Est peccatu ad mortem. no pro illo dico ut oret. Non ad
 moysen em et Ieremiam loqbat. sz ad pplm qui suoz peccatoz alium
 precatorem debet exhibere. Cui satis est. si pro leuioribus delictis deide
 precantur. grauior ueniam iustoz orombus resuanda putet. Naz quo
 Iohes diceret no orandu pro delicto grauiore. qui legisset rogasse mo
 sen et impetrasse. ubi erat uoluntaria puaricatio. Qui sciret etiam Iere
 miam rogasse. quo Iohannes diceret no orandu pro pto qd eet ad mor
 tem. qui ipe in apocal. scripsit mandatu angelo ecclie pgram. habes
 illuc tenentes doctrina balaam qui docebat balac. mittere scandalu cora
 filijs Isrl. manducare imolata et fornicari. Ita et tu habes tenentes
 doctrinam nicolaitaru. similiter age pmam. ceterz uenio tibi. Vides q
 deus pmam exigit. ueniam pollicetur. Demqz ibi dicit. Qui ht aures
 audiat. quid sps dicat ecclis. Vincenti dabo illi manducare manna.
 Non ipe Iohannes cognouerat Stephanu p psecutorib⁹ suis qui xpi t
 nomen audire no poterant deprecatum. Cu de ipis a quibus lapidabat
 diceret. Dne ne statuas illis hoc pam. Cui⁹ precatonis effecti i aplo
 uidemus. Paulus em qui lapidantiu Stephanu uestimenta seruabat. no
 mlto postea per gram xpi factus est aplos qui fuit psecutor. Ergo qua
 de Iohis gnali epla sermo est. ipi Iohis scripta in euang^o interrogemus.
 Vtru cu vra interpretatione quentant. Scribit em dixisse dnm. Quasi
 dilexit deus huc mudu vt filiu suu vniu daret. vt ois qui credit i eu
 no peat sz heat uitam eterna. Siquidem g lapsu reuotare cupias. ut
 credat. an no ut credat hortaris. utiqz ut credat. Sz qui credit i eu
 suam hebit uitam eterna. Quomd g phiberis orare pro eo cui etia
 vita debet. cu diuine sit gre fides. sicut aplos ait in diuisionib⁹ graz.
 docens quia alij dat in eodem spu fides. Et discipuli dno dicit. adauge
 nobis fidem. Qui enim credit habet uitam. Qui uita ht no e
 utiqz exclusus a uenia. Omnis inquit qui crediderit in eu no peccat.
 Cum ois dr nullus excludit. nullus excipit. Non em excipit euz qui

+

... si in postea hu credat. f
 ... post lapsum. et pro noie
 ... negare. quibus dnt
 ... utam reddam. quibus
 ... plerisqz si parant
 ... domi est. su
 ... sedes dei domi est. su
 ... ut credatis in
 ... no solum ut credatis in
 ... qui dei domi ht pot no
 ... ut omis qui credit
 ... ut omis qui credit
 ... hnt alio
 ... patet petrus su
 ... hnt hnt
 ... ex quoniam
 ... ex fieri ut
 ... certamine
 ... uulnerati a l
 ... ille san
 ... Sumantius em iustis
 ... pterit ei
 ... non
 ... si utile aliquid f
 ... per imp
 ... cur ei
 ... Si seminiis infund
 ... et remou
 ... ad eius tu
 ... nisi fra
 ... et no orde
 ... tu fac similit
 ... hnt uita eter
 ... si tra dei manet
 ... qui
 ... uita aut acc
 ... Qui aut credit in
 ... in xpi custodi
 ... Ego lux in h
 ... Et si qui
 ... Ille no ui
 ... i me in tenebris r
 ... in eis. Errore
 ... Dixit em
 ... Quomd qui in me
 ... ut uidem mudu

lapsus est. si tñ postea bñ credat. Plurimos comperim⁹ se demuo re-
 formasse post lapsum. et pro noie dei passos. Non possumus his maz-
 tiri consortia negare. quibus dñs ihus nō negavit. Audem⁹ igit⁹ dicere.
 nō esse his uitam redditam quibus ihus xp⁹s coronā reddidit. Sicut
 g⁹ post lapsum plerisq; si patiant⁹ corona reddat. Ita si credant et fides
 reddatur. que fides dei donū est. sicut habes scriptū. Quia a deo vo-
 bis datū est nō solū ut credatis in eū. s; ut etiā pro illo patiamini.
 Nūquid is qui dei donū h̄t pot nō h̄t indulgentiā. Nō vna autē
 si duplex grā est. ut om̄s qui credit patiat⁹ pro dño ihesu. habet uti
 qui credit in eum unā grām. h̄t alteram si fides eius passione coronet⁹.
 Neq; em̄ prius q̄ pateret⁹ petrus sine grā fuit. S; ubi passus ē acquisi-
 uit alteram. Et pleriq; qui nō hūerunt grām ut p̄ ihu paterent⁹. habu-
 erūt tñ grām ut in ihm crederent. Ideo dē. Vt ois qui credit in eum
 nō peat. Om̄s inquit. i. ex quorūq; statu. ex quorūq; lapsu si credat.
 perire nō timeat. Pot em̄ fieri ut aliquē de iertm descendente in
 iericho. hoc ē de martirij certamine relapsus in ist⁹ uite cupiditate
 secularem. sc̄ariq; grā uulneratū a latronibus. hoc ē p̄secutorib⁹. et
 semiuuū relictū euangelicus ille samaritanus inueniat. qui n̄t̄z tu-
 stos est aiāz. Samaritanus em̄ custos dē. ut nō p̄treat eū s; turet
 et sanet. fortasse ideo nō p̄terijt eū. quia aliquid in eo uitale agno-
 sat vñ uis suū possit resumere. Nonne uobis uidet⁹ ille qui lapsus
 est semiuuus esse si uitale aliquid fide speret. Nam qui nō penit⁹
 deū ex toto corde abiecit. s; per imp̄ssionē torm̄toz ad tēpus negauit.
 semiuuus est. Aut si mortuus ē. cur ei dicit⁹ agendam p̄mān qui iam
 curari nō pot. Si semiuuus infunde oleum et vinū. Non vinū sine
 oleo. S; et vinū qd foueat et remordeat. Tolle eū in iumentū tuū.
 Trade stabulario. duo era ad eius curā impende. Esto ei proximus.
 Proximus autē ēē nō potes. nisi facias m̄iam. Nemo em̄ pot dia-
 pxim⁹ nisi qui curauerit et nō scaderit. Si aut vis dia proximus.
 diat tibi xp⁹s. Vade. et tu fac similiter. Aliud simile q̄sideremus.
 Qui credit in filiū dei h̄t uitā eternā. Qui aut nō credit ī filiū
 nō uidebit uitam. s; ira dei manet sup eū. Qd manet utiq; iam
 tepit. et ex delicto aliquo tepit. quia ante nō credidit. Vbi g⁹ quis
 credit. ira dei discedit. uita aut accedit. Credē g⁹ in xp̄m ihm uita
 est. lucū uite est. Qui aut credit in eū nō iudicat. S; referūt hoc
 loro qm̄ qui credit in xp̄m custodire debet smones eius. sic em̄ aut
 scriptum. dicente dño. Ego lux in hūc mūdū ueni ut ois qui credit ī
 me in tenebris nō maneat. Et si quis audierit smonē meū et custodi-
 erit illū. ego nō iudico eū. Ille nō iudicat. et tu iudicas. Ille dicit.
 Vt qui crediderit ī me in tenebris nō p̄maneat. hoc ē. et si fuit in
 tenebris nō p̄maneat in eis. Errorem emendet. culpam corrigat.
 custodiat mandata mea. Dixit em̄. Nolo mortē peccatoris. s; corrup-
 tionem. Dixit sup. Quomā qui in me credit nō iudicat. et hoc custo-
 dio. Non em̄ ueni ut iudicem mūdū. s; ut saluetur mūdus per me.

at lapsu

at anteredit

+ Custodiāt mādata mea.

metuere se dicit. S; magis
 nebat ipe; ut plebe ab offe
 est. quis orabit pro eo. h̄t
 trantibus. talis quilibet
 e p̄ p̄to isto. in orant. et uenit
 bsecratione tantū uotis ipe
 nta pro delictis orat dicit. Da
 et sp̄s anxius clamāt ad te
 na depom. et ampe gemis p̄
 e te iertm stola lictis et uenit
 deo data est tibi glie m̄m̄
 unt requirendi. Nam si q̄
 nec illa q̄sto v̄ra quāq; pete
 is dicens. Qui fac fecit
 dabit illi uitam deū. qui nō
 m. nō pro illo dicit ut orat
 ad p̄tin qui suoz p̄t̄t̄z
 h̄t est. si pro leuoribus dicit
 orombus resnanda p̄t̄t̄z
 to grauioze. qui legisset
 na p̄uincato. Qui sine
 et nō orandi pro p̄t̄t̄z
 indatu angelo certie p̄p̄t̄z
 docebat balac. mittet
 dimitari. Ita et tu habet
 ge p̄mān. ceterz uenit
 tur. Deniq; ibi dicit. Qui
 renti dabo illi mandata
 phanū p̄ p̄secutorib⁹
 n. Cū de ipis a quibus
 am. Cū p̄t̄t̄z offe
 nū Stephanū uelintu
 ap̄tus qui fuit p̄secutor.
 h̄t scripta in euanḡ
 at. Scribit em̄ dixisse dñm.
 v̄m̄t̄ daret. ut ois qui
 quide g⁹ lapsū uenire
 v̄m̄t̄z ut credat. S; qui
 nō g⁹ p̄hibens orare
 f. sicut ap̄tus ait in
 fides. Et discipuli dñi
 habet uitam. Qui n̄t̄z
 ut qui crediderit in eū
 eripit. Non em̄ exapit.

Libenter ignosco. promptly indulgeo. Miam malo q̄ sacrificiu. Quia per
 sacrificiu iustus commendat. per miam peccator redimit. Non uci uora
 re iustos si p̄torez. In lege sacrificiu. In euangelio mia ē. Lex p̄ moysen
 data est. per me gra. Quid hor euidentius. Demqz subit ait. Qui spe
 nit me et nō accipit uerba mea. h̄t qui iudicet eū. Num tibi uidetur
 accipere uerba xpi qui se nō corripit. p̄fecto nō uidet. Qui ḡ corripit
 se accipit uerbum ei⁹. ut se unusquisqz reuocet a culpa. Aut exclu
 das igit nōc est hanc eius sm̄am. Aut si negare nō potes argestas.
 Oportet eū quoqz mandata custodire d̄m̄ta. qui peccare desinat.
 delictis remūnet. Non em̄ de eo debes interpretari dictū. qui semp
 custodierit. Si em̄ hoc sensisset addidisset semp. Non addendo aut
 de eo p̄nūciauit. qui qd̄ audiuit custodierit. Audiuit aut ut corrigeret
 errorem. Custodiuit igit qd̄ audiuit. Quē uero durū ut ad penam
 uocet p̄petuā. qui perpetuo custodit d̄m̄ mādāta. ip̄e te doceat qui
 etiā non custodientib⁹ mādāta sua. ueniā nō negauit. Sicut habes
 in psalmi corpore. Si iustitias meas p̄phetauerint p̄phanauerit et
 mandata mea nō custodierint. uisitabo in uirga iniquitates eoz. et i
 uerberibus p̄nā eoz. Miam aut meam nō disp̄gam ab eis. Ombus
 igit p̄mittit miam. Sz ne sine iudicio hanc eē miam putes. Est disc̄
 tio inter eos. qui p̄petuā detulerint obedientiā mandatis celestib⁹. et
 inter eos qui aliqui uel errore ut n̄citate lapsi sunt. Et ne nō aru
 scribere te argum̄to putes. xpi iudicatu accipe. Item ait. Si sciens sa
 uis uoluntatem d̄m̄ sui et nō fecit. uapulabit mltis. si quis aut nesci
 uit. paui⁹. Uterqz igit si credat recipitur ab eo. Quia castigat om̄z
 filiū quē recipit deus. Et quē castigat morti utiqz nō tradit. quia
 scriptū ē. Castigans castigauit me d̄s et morti nō tradidit me.
 Demqz paulus docens nō deserendos eos qui peccatū ad mortē fere
 rūt. sz potius lacrimaz pambus et potu coherendos flebili. ita tū ut
 moderate eēt tristitia ip̄a. hoc em̄ significat. Et potū dabis eis in
 lacrimis in mensura. ut ip̄a tristitia mensurā h̄eat. ne forte habū
 dantiore tristitia absorbeat. qui agit p̄miam. sic s̄psit ad corinthos.
 Quid uultis. In uirga ueniām ad uos. an in caritate sp̄iqz man
 suetudinis. Sz nec uirga grauis est. qm̄ legerat. Tu quidē p̄nās
 eū uirga aiām aut ei⁹ a morte liberabis. Quid eēt uenire i uirga
 docet inuectio fornicationis. accusatio incesti. reprehensio tumoris.
 q̄ inflati eēt. quos magis lugere oporteret. Postremo condēpnatio
 erroris. ut tolleretur a cōsortio ḡniumonis. et traderetur aduersario nō
 ad interitū aiē sz carnis. Sicut em̄ d̄s in aiā s̄a job pot̄tem nō dedit
 sz in carne ei⁹ p̄misit licentiā. Ita et hic tradit sathane in interitum
 carnis. ut serpens terrā eius lingeret. aiē nō noceret. Moriat ḡ n̄rā
 caro cupiditatibus. sit captiua. sit subdita. ne legi mentis n̄re repugnet.
 sz bone h̄uituti subiecta moriat. aliter. idē adornet. Sicut in paulo. Ca
 stigabat corpus suū ut seruituti redigeret. quo p̄babilior fiet p̄dicatio.
 si lex carnis eius cū lege mentis congrueret et quieret. Interit ei⁹ caro

hoc est em̄ ubū ei⁹

at. et in flagellis de
lecta eorum. aiām nō

at. qui castigat omnem
filium. Deus quē recipit
et quē castigat morti nō

†

XLIII

Quia uis transfra in sp̄m. Vniam
 Vniam uidei infirmari carne
 p̄p̄tē p̄m̄. Vniā nō in carne uia
 ad p̄p̄tē sp̄m̄ q̄ in salute.
 p̄p̄tē ab infirmitate carnis
 p̄p̄tē. Sufficient tibi gra mea. N
 p̄p̄tē p̄p̄tē tibi in infirmitatib⁹
 p̄p̄tē. Consumat em̄ carnis infir
 mitas paula sententiā. Nūc ueb
 m̄d̄t eū sathane. i interitū ra
 tiōni d̄bilitatib⁹ inbris singlī
 p̄p̄tē. Demqz p̄p̄tē s̄m̄
 p̄p̄tē. q̄m̄ in pot̄te accipit interitū
 p̄p̄tē. t̄m̄m̄ aiām ei⁹ custodi. h̄
 p̄p̄tē. Q̄ tradidit h̄m̄ h̄m̄m̄m̄m̄m̄
 p̄p̄tē. Et die d̄m̄ n̄r̄i ih̄u xpi. M
 p̄p̄tē. Se ip̄e desinat. Se ip̄m̄ de
 p̄p̄tē. et infirmo fortiore efficit. qu
 p̄p̄tē. Egreudo em̄ carnis cor
 p̄p̄tē. culpam adolet. Illud ḡ
 p̄p̄tē. et q̄ se armet. quē d̄bilitand
 p̄p̄tē. p̄p̄tē q̄ uulnerant. qui totū
 p̄p̄tē. m̄m̄m̄m̄m̄m̄. sz uenena nō
 p̄p̄tē. de uenena in hamo. ludes eū si
 p̄p̄tē. respones sup eū manu tuam.
 p̄p̄tē. et in carnis eius sicut p̄p̄tē. ill
 p̄p̄tē. et uocet ei. De latebris emiat
 p̄p̄tē. et qd̄ d̄m̄m̄m̄m̄. m̄m̄m̄m̄
 p̄p̄tē. m̄m̄m̄m̄m̄. Manducet
 p̄p̄tē. Conterat corpus. dicit d̄m̄
 p̄p̄tē. Quanta vis xpi u
 p̄p̄tē. nō uult semp nocere. Dm̄m̄ ḡ
 p̄p̄tē. n̄r̄i ip̄e fit p̄de sue carnis. del
 p̄p̄tē. Et q̄m̄ mutus tū mansuet
 p̄p̄tē. obsequi eius. Sit ille sen
 p̄p̄tē. eius nobis in grām conuer
 p̄p̄tē. Carnem ulcerat. sz caste
 p̄p̄tē. s̄psit ē. Tunc lupi et a
 p̄p̄tē. simul manducabūt. Serpen
 p̄p̄tē. uastabit in monte sando
 p̄p̄tē. hec est s̄m̄a. Est tibi terra
 p̄p̄tē. d̄m̄m̄m̄m̄m̄. Terra es. et in terra
 p̄p̄tē. p̄p̄tē est nobis d̄s ih̄us xp̄
 p̄p̄tē. nō attendat uapere corpori

ai sapia eius transit in spm. Vtiam nō que carnis sunt sapiat. si q̄ sūt spūs. Vtiam uideā infirmari carne meam. Vtiam nō trahar captiuus in lege p̄m. Vtiam nō in carne uiuam si et in fide xpi. Et ideo maior in infirmitate carnis grā q̄ in salute. Demqz et paulū quē multū dilexit noluit liberare ab infirmitate carnis. Cui petenti ut discedet a se infirmitas. Respondit. Sufficit tibi grā mea. Nam uirtus in infirmitate p̄fiat. Et paulus post sibi in infirmitatib⁹ placet dicens. Cū infirmoz tūc potens sum. Consumat enim carnis infirmitas anime fortitudme. Expla- nauimus pauli sententiā. Nūc uerba ip̄a cōsideremus. qua rōe dixerit q̄ tradiderit eū sathane. i. in teritū carnis. quia temptator n̄r diabolus est. Nam debilitateq̄ m̄bris singlis infirmitatib⁹ et egritudines. toto solet mouere corpori. Demqz p̄tussit s̄m̄ Job ulcere malo a pedibus usqz ad caput. quia in potatē accepit in teritū carnis ei⁹. dicente dño. Ecce t̄do eum tibi t̄mno aiām ei⁹ custodi. hoc hisdem uerbis ap̄tius transtulit dicens. Q̄ tradiderit hūiōi hoīem sathane in teritū carnis. ut spūs saluus sit in die dñi n̄ri ihu xpi. Magna potatē magna grā q̄ p̄mpat diabolo ut se ip̄e destruat. Se ip̄m destruit cū hoīem quē sup̄plātare studet. ex infirmo fortioze efficit. quia dū carnē debilitat. mentē ei⁹ corroborat. Egritudo eū carnis corporis peccatū repellit. Luxuria aut carnis culpam adolet. Illudir̄ q̄ diabolus. ut se ip̄e morsu suo uulneret. et q̄ se armet. quē debilitandū putauit. Sic et s̄m̄ Job magis armauit postea q̄ uulnerauit. qui totū corpus dñis p̄fissum ulceribus dia- boli quidē morsū p̄tulit. s; uenena nō sensit. Et ideo bñ ei dictum est. Adduces draconē in hamo. ludez eū sicut auem. lugabis eū sicut passerē. Ut puez impones sup eū manū tuam. Vides eū quēadmodū a paulo illu- datur. ut in t̄uerna eius sicut puez ille p̄pheticus manū mittat. et nichil serpens noceat ei. De latebris emiat eum. de veneno ei⁹ faciat spūale antidotū. ut qd̄ uenenu est. medicamtu fiat ad salute sp̄s. Qd̄ enīz noceat corpori. iuuat spm̄. Manducet q̄ terrā meā serpens. dentem car- ni infingat. Conterat corpus. dicat dñs et de me. trado tibi eū. t̄mno aiām eius serua. Quanta vis xpi ut custodia hoīs impet etiā ip̄i di- abolo qui uult semp nocere. Dñm q̄ ihm nobis p̄pitiemus. Impante x. et diabolus ip̄e fit p̄de sue custos. vel inuitus mandatis obsecundat ce- lestibus. Et spūs inuitus tū mansuetis obsequit̄ p̄p̄erijis. S; quid ego comendo obsequiū eius. Sit ille semp malus. ut sit bonus deus semp. qui malitiā eius nobis in grām cōuertit. Vult nocere ille s; nō potest si xpus obsistat. Carnem ulcerat. s; custodit aiām. Terrā deuorat. s; resuat spm̄. Demqz s̄p̄tū ē. Tunc lupi et agni simul pascent̄. Leo et bos paleas simul manducabūt. Serpens aut terrā ut panē et nō noce- bunt. neqz uastabūt in monte sancto meo. Dapnati enim serpentis her est s̄m̄a. Erit tibi terra tibus. Quā terrā. Eam utiqz de qua dictū est. Terra es. et in terrā ibis. hanc terrā serpens mā- ducat si p̄pitius est nobis dñs ihus xpus. ut compatiat̄ aiā carnis debilitati. nō attendat uapore corporis. et a calore m̄broz. Bonū

De infirmitate.

temptando

at perfossū

medicamentū fiat. Ve-
neuū est ad interitū
carnis.

comedet

at. Quā terrā n̄ cam.
terra es. et i terram
ibis. r̄q̄.
ut tū pariat̄ aiā carnis
debilitatem. nō r̄q̄

Miam malo q̄ facia. Non
perccator redim̄. Non
in euangeliō m̄ia ē. La p̄
uentus. Demqz s̄b̄t̄. Qu
qm̄ iudicat eū. Nam tibi nō
p̄fecto nō uidet. Qui q̄
isqz reuocet a culpa. Aut
Aut si negare nō pot̄t̄. Aut
dicit dñca. qui peccate debet
rebes interpretari dñm. qui lo
didisset semp. Non addidit
stodierit. Audiuit aut ut
t. Q̄ uero dñm ut ad p̄m
ut dñm m̄adata. ip̄e t̄e dñm
a ueniā nō negauit. Sicut
at p̄phetauerunt p̄pheticis
tubo in uirga iniquitatē. et
meam nō disp̄gram ab eis. Qu
dino hanc ēē m̄iam p̄ccat̄. Et
obediētiā mandatis t̄m̄
t̄m̄itate lapsi sunt. Et ne t̄m̄
diratū ampe. Eten̄ aut. Sicut
uapulabit m̄tis. si quis uol
cipitur ab eo. quia m̄p̄ḡ
ngat moztū utiqz nō tradit
e dñs. et moztū nō tradidit
dos eos qui peccatū ad moztū
notu cohercendos flabiz. t̄m̄
m̄ significat. Et ponit dñm
ana mensurā h̄cat. ne fr̄
ngit p̄m̄iam. sic s̄p̄t̄ ad carit̄
ad uos. an in caritate sp̄m̄
is est. qm̄ legerat. In quib⁹
berabis. Quid cēt̄ uenere i
latio m̄testi. rephensio t̄m̄
e oporteret. Postremo tradidit
umom̄s. et traderet aduersari
n̄ dñm in aiā s̄m̄ Job positū nō d̄t̄
n̄ et hic tradit sathane in uenere
et aiē nō noceret. Meret̄ q̄
ubdita. ne legi m̄testi t̄m̄
tes idē adoraret. Sicut in p̄m̄
digreret. quo p̄babulū fr̄ p̄m̄
graueret et quemeret. Sicut a t̄m̄

at. Est em flama que
in terra urit.

midat in amoris

Videre mulieris forma.

at. si pmat cor corporis oculos

at Exposito uestimento

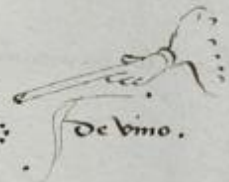
at amatoris

est nubere magis q̄ vri. Etem flama que interna sut urit. Vnde
huc ignem no alligemus in sinu mentis et recessu pectoris. ne iteri
oris nri iramus exuias. et forense hoc nre aie uestimentu uelane
q̄ carnale edax libidinis flama gsumat. Sz transcamus p igne. Et
si quis midat amoris intendu transiliat et transeat. no alliget adulte
ritiam cupiditate vinculis cogitationu. Nullu sibi nodu assiduo nexu
meditationis astingat. Non attendat sepius forma mulieris meretricis.
Nec adolescentula ad uultu iuuenis oculos leuet. Et si fortutu aspe
rit et capta est. q̄nto magis capiet si turiosa aspexerit. Vel con
suetudo nos doceat. Ideo uelamine obnubit caput suu mulier. ut eti
a in publico tota ueretuda sit. Non facile uultus ei in adolescentis o
culos occurrat. Nuptiali tecta uelamine sit. ne ut fortutus omisit
pateat ad uulnus ut alienu uel suu. Sz utruq̄ suu uulnus e. Q̄ si teg
mine caput uelat. ne temere aut uideat aut uideat. du em caput uelat
uultus absconditur. q̄nto magis uelare se debeat pudoris tegmine. ut
etiam in publico heat suu ipa secretu. Veru est intiderit oculus si no
intendat affectus. Non em uidisse tamen est. si cauendu ne origo tras
sit. Vidit carnalis oculus. si pmat cordis oculos ut mentis maneat de
reuerentia. habem⁹ moralem et indulgentē dnm. Dixit quidem ppha.
Nolo intendas in forma mulieris fornicarie. Sz tn dñs dixit. Si quis
uiderit mulierem ad concupiscendu eam. iam mechatus e eam i corde suo.
Non dixit. Si quis uiderit adulterauit. si si quis ad concupiscendu uiderit.
Non aspectu obligauit. si affectu quesuit. Bonus tn pudor qui ipas cor
poris oculos sic premere cosueuit. ut sepe no uideamus etiā qd uidemus.
Etem spe aspiciere uidem⁹ quicquid occurrat. si si no misceat ai intentio. hic q̄
sua carnis offeru uanescat nre aspectus. Ita plus uidem⁹ aio q̄ corpore. Et
si uident caro ignem. no alligemus ignem in sinu. hoc e in secreto metis
animiq̄ archano. Non implicemus igne huc ossibus. Non ipi nobis nodos
iniciamus. Non misceamus aliq̄ sermonē cū huio. vñ exstuet ignis adul
terius. Sermo iuuentile nodus adolescentiu. Verba adolescentis vincula
sūt amoris. Vidit huc igne ioseph. qm eū adulterij cupida mulier allon
ta est. uoluit eū capere smone. Misit laqueos labioru suoz. si pudicium
vriu ligare no potuit. Solut em vincula mulieris vox pudoris. sermo g
uitatis. habena cautete. fidei custodia. castimonie disciplina. Capere igne
retibus suis impudica no potuit. misit manu et apphendit eius uestem ut
nodo stringeret. Verba petulantis mulieris cupiditati retia sut. Manus
eius amoris nodus est. Sz nec retibus capi potuit mens pudica nec nodo.
Exassa uestis solutus est nodus. Et ideo quia no alligauit igne in sinu
mentis sue. no combussit corpus suu. Vides quia anim⁹ nre culpe auctor
est. Itaq̄ innocens caro. si pleriq̄ peccati ministra. Ergo no te vincat for
me concupiscentia. Multa retia tendunt a diabolo. multi q̄ laquei. Oculi
meretricis laqueus amoris est. Ipi nobis oculi nri retia sunt. Et ideo scriptu
est. Neq̄ capiaris oculis tuis. Sz ipi nobis tendim⁹ retia. quibus inolum⁹ et
implicam⁹. Ipi nobis vincula nectim⁹. sicut legim⁹. Quia vinculis patoz suoz

Et ideo ten
transcamus
quidam geludant
Qua
Si hinc p aqua teni som
Vidit supra supercalentiu ultra
Transi stataria. tendit
transiens scilicet flamma
Si em fuisset in m
tanti no uidisset mstr
qui castigat
fugite fornicat
si in nobis sequit nos
nobiscam
de nro
Transilia
quā attendit
in sinu uestimenti robu
nre est. Quia sic sepi
pedes aut no comburet.
luxurie. Passat lib
inflammat.
utis n
ubi em tra
ad utruq̄
pp frequ
Cum alget m
tristis
si ma
de dno no timere se diat.
Du appropiant
me
solum fecit sibi serpens.
Sathan aut corporalif
ostendit paulo di
que admodu ipe sanas
de duobus. utruq̄ don
remouit. Et bn dr tra
spuq̄ mansuet
ed qua eū quem
Nam scistrari opoz
massam corrupat. Exp

Vnusquisq; constringitur. Et ideo transeamus ignem adolescentie. ardo-
 remq; iuuenilis etatis. Transeamus aqua. Non remaneamus in aqua.
 ne flumina nos profunda geludent. Transeamus magis. ut nos dicamus.
 Torrentem ptransiuit aia nra. Qui em ptransit saluus est. Demiq; dñs
 sic ait. Si transeas p aqua terti sum. flumina nō te cōcludent. Et ppheta
 dicit. Vidi impū sup exaltatū ultra cedros libani. et transiui. et ecce
 nō erat quis. Transi scāria. cecidisse aspicias altitudines impioꝝ. moy-
 ses quoq; transiens scāria flumina. uidit uisu magnū et ait. Transiens
 uidebo hoc uisum. Si em fuisset in corpore uicij. et scā istius lubricis
 uoluptatibus tanta nō uidisset misteria. Transeamus g et nos igne hunc
 libidinis. que timens paulus. qui castigando corpus suū fecerat uicia non
 timere sibi. dic nobis. fugite fornicationē. fugiamus g tamq; sequentem.
 que nō post nos. s; in nobis sequit nos metipōs. Ergo uideamus diliget
 ne dum illam fugimus. nobiscū eam portemus. Voluimus em plerunq;
 fugere. s; si nos penitus eam de nro nō excutiamus animo. tollimus em
 eam magis q̄ relinquit. Transiliamus g eam. ne nobis dicat. Ambu-
 late in ignem flāme dñe. quā attendistis uobis. Quonia sicut ille qui
 alligat igne in sinu uestimenta cōburit. sic qui ambulat sup ignem pe-
 des comburat nre est. Qm sic scriptū est. Ambulabit quis sup carbo-
 nes ignis. pedes aut nō comburent. Grauis ignis est. et ideo nō de-
 mus illi alimenta luxurie. Pascat libido conuiujs. uicij et delicijs.
 Vino accendit. ebrietate inflammat. Grauiora his sunt fometa uerborū.
 que uino quodam sodomitane uitis mentem inebriant. Caueamus tñ
 et hūdi habundantiā uini. Vbi em caro inebriat. mens titubat. aūs
 uacillat. cor fluctuat. Et ideo ad utriq; utile pceptū est. quo monetur ty-
 motheus. Vino modico utere pp frequentes tuas infirmitates. Cū calet
 corpus trahit uaporem. Cum alget morbi frigore caro. refrigeratur
 aia tua. Cum dolet corpus tuū. tristis est mens tua. s; tristitia tua in
 gaudū ueniet. Noli g timere si manducet caro tua. aia tua nō deuo-
 ratur. Ideo dauid nō timere se dicit. quia carnē eius nō aiam puniti
 edebant. sicut legim. Dū appropinquant sup me nocentes. ut edat carnes
 meas. qui tribulant me puniti mei ipi infirmati sūt et ceciderunt.
 Ruinam igit solam fecit sibi serpens. ideo serpenti tradit qui a spente
 elsus est. ut quem deiecit hunc erigat. et fiat ruina serpentis homis
 resurrectio. Sathan aut corporalis huius cōtritionis. et carnalis auctore
 debilitatis. scriptura ostendit paulo dicente. Datus est in stimulus carnis
 mee angelus sathane. q me collaphizet. ut nō extollar. Sic g curare
 paulus didicit. quemadmodū ipse sanatus est. Bonus itaq; doctor diuin
 punitit alterū de duobus. utriq; donauit. Venit in uirga. qz a cōione
 sacra conuictū remouit. Et bñ dē tradi sathane. qui sepat a xpi corpe.
 Venit etiā in caritate spūq; mansuetudinis. uel quia sic tradidit. ut
 spm ei saluū faceret. uel quia eū quem ante seqstrauerat. postea sacra-
 mentis reddidit. Nam seqstrari oportet grauiter lapsum. ne modicus
 fermentū totam massam corrupat. Expurgandū uetus fermentū. uel in

at signū.

De vino.

at Sathan aut corporalis auctore infirmitatis scriptura ostendit

anima composuit. Sz nō intelligitis. quia de uobis quoq; pphetauit
 aptus et uobis dicit. Et uos inflati estis et nō magis luctū habuistis
 ut tollat de medio dñm qui hoc opus fecit. Vtiq; tūc penit tollit
 cū aboletur p̄m̄ eius. Non em̄ excludendū ab ecclia dicit aptus qui
 suadet eē purgandū. Cum igit aptus p̄m̄ remiserit. quia uos aucto-
 ritate dimittendū negatis. Quis reuerentior xpo Nouatianus an
 paulus. Sz nouerat paulus dñm misericordem. Nouerat dñm ihm
 seueritate magis discipuloz offensū q̄ m̄ia. Demq; iacobū et iohānez
 dicentes. q̄ ignē de celo peterent qui cōsumēt eos qui dñm recipere
 nolebant. confutauit ih̄sus dicens. Nescitis cui sp̄s estis. filius enim
 hoīs nō uenit aīas hoīm perdere s; saluas facere. Et illis quidē dixit.
 Nescitis cui sp̄s estis; qui ip̄ius sp̄s erant. Vobis autē dicit. Nō estis
 sp̄s mei qui meā clementiā nō tenetis. qui meā refutatis m̄iam. qui
 excluditis p̄m̄am. quā ego p̄ aptos meos p̄dicare uolui i noīe meo.
 frustra em̄ dicitis uos p̄dicare p̄m̄am. qui dicitis tollitis fructū p̄m̄e.
 hoīes em̄ ad aliqd̄ studium aut p̄m̄is aut fructibus inuitant. Om̄e autē
 studiū torpescit dilatione. Et ideo dñs ut p̄m̄am fructū accumularetur
 deuotio discipulis dixit. Qm̄ qui dimississet oīa sua et dñm secutus
 eet ceteris tantū reciperet hic. et in futuro uitam eternā. Prius hic
 p̄m̄is ut fastidia dilationis auferret. Addidit et in futuro. ut hic di-
 sceres credere in futuro quoq; soluenda tibi p̄m̄ia. Remuneratio igit p̄m̄i
 spes est futuroz. Si quis occulta crimina habens. pp̄ xpm̄ tam studiose
 p̄m̄am egerit. quomō istū recipit si ei cōsio nō refundit. Volo ueniam
 reus speret. petat eam in lacrimis. petat gemitibus. petat totius populi
 fletibus. ut ignoscatur obsecret. et cū sedō et tertio fuerit dilata eius cōsio
 cedat remissius se supplicasse. fletus auget. misabilior postea reuertat.
 Teneat pedes brachijs. osculetur. oculis lauet fletibus. nec dimittat.
 Ut de ip̄o dicit ih̄sus. remissa sūt p̄m̄a eius multa. qm̄ dilxit multuz.
 Cognouit quosdam in penitentia sulcasse uultū lacrimis. exarasse gemitibus
 genas. strauisse corpus suū calcandū oībus. ieiunio ore semp̄ et
 pallido mortis sp̄m̄ sp̄m̄anti in corpore p̄tulisse. Quid spectamus ut
 mortuū mereant ueniam. qui mortem sibi intulerūt dū uiuerent. Satis
 inquit est ei qui talis est obiurgatio hec que fit a pluribus. ita ut cō-
 trario magis donetis et cōsolemini. ne forte habundantiore tristitia
 absorbeat. Si satis est ad ḡdempnationē obiurgatio que fit a plib;.
 satis ē quoq; ad remissionē p̄m̄i obsecratio que fit a plib;. Moralis
 magister et n̄re fragilitatis conscius. et pietatis diuine interps. uult
 donare p̄m̄am. uult ḡsolationē adhiberi. ne tristitia penitente tedio lō-
 ge dilationis absorbeat. Ideo ḡ ignouit aptus. nec solū donauit. sed
 etiā ḡfirmari in eo caritatem uoluit. Qui carus est nō h̄t duriciam.
 s; mansuetudinem. Nec solū donauit ip̄e. s; uoluit etiā om̄s donare. et
 se pp̄ alios donasse dixit. ne multi pp̄ unū diutius cōtristarent. Si
 cū donastis inquit et ego. Nam et ego pp̄ uos in p̄sona xpi ut nō
 cōtinuamur a sathana. Nec em̄ uersutias eius ignoramus. Recte

fideliū

at. osculetur oculis.
Lauet fletibus

